

14.124/66

ความต้องการนักจิตวิทยาในสถาบันการศึกษา

นางสาวอัญชมา เวสวัธช์

006509

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

DEMANDS FOR PSYCHOLOGISTS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS

Miss Anchana Vesarach

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

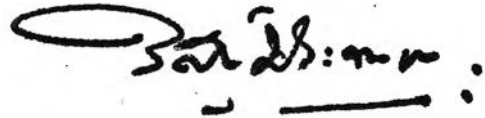
Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

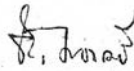

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

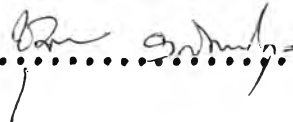
คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการนักจิตวิทยาในสถาบันการศึกษา

ชื่อ

นางสาวอัญญา เวสารัชช แผนกวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา

2518

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการนักจิตวิทยาในสถาบันการศึกษา ในด้านของ 1) จำนวนและวุฒิของนักจิตวิทยาที่ทำงานในสถาบันศึกษาระดับต่าง ๆ 2) จำนวนนักจิตวิทยาที่ทำงานในสถาบันการศึกษา จำแนกตามระดับวุฒิและสาขาวิชา ที่สำเร็จการศึกษา 3) งานที่นักจิตวิทยาปฏิบัติในสถาบันการศึกษา 4) งานที่ต้องการ ใช้นักจิตวิทยาและผูปฏิบัติงานนั้นในปัจจุบัน 5) ความต้องการนักจิตวิทยาของสถาบัน การศึกษาในปัจจุบัน ในแง่ ประเภท ลักษณะงาน และจำนวนบุคลากร

การวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 4 ระดับ คือ มหาวิทยาลัย 11 แห่ง วิทยาลัย 46 แห่ง โรงเรียนมัธยมศึกษา 293 โรงเรียน แยกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการ คมส. และ คมภ. และโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป โรงเรียนประถมศึกษา 113 โรงเรียน การดำเนินการวิจัยใช้วิธีเก็บข้อมูล โดยใช้แบบ สอบถามและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูล โดยคำนวณเทียบเป็นร้อยละ และเสนอผล การวิจัยในรูปตารางและแผนภูมิ

ผลการวิจัย คือ 1) จำนวนนักจิตวิทยาที่ทำงานในระดับมหาวิทยาลัย มีจำนวน 42.42 % ระดับวิทยาลัย 30.90 % ระดับโรงเรียนในโครงการ คมส. และ คมภ. 20.22 % ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป 6.18 % ระดับโรงเรียนประถมศึกษา 0.28 % นักจิตวิทยาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกส่วนใหญ่ทำงานในระดับ มหาวิทยาลัย ผู้สำเร็จระดับปริญญาโทส่วนใหญ่ทำงานในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ผู้ สำเร็จระดับปริญญาตรีและวุฒิอื่น ๆ ส่วนใหญ่ทำงานในระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) นักจิตวิทยาในสถาบันการศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก 7.58 % ปริญญาโท

66.57% ปริญญาตรี 21.07% และวุฒิอื่น ๆ 4.78% ในจำนวนนี้เป็นนักจิตวิทยาที่สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศ 27.53% ในประเทศ 72.47% โดยสาขาจิตวิทยาที่สำเร็จมา คือ จิตวิทยาการศึกษา จำนวน 34.27% การแนะแนว 27.81% จิตวิทยาพัฒนาการ 9.55% และสาขาอื่น ๆ 34.27%

3) งานที่นักจิตวิทยาปฏิบัติในสถาบันการศึกษา จำแนกได้ 4 ประเภท คือ งานให้คำปรึกษาแนะแนว งานสอนวิชาทางจิตวิทยา งานสอนวิชาอื่น และงานอื่น ๆ

4) งานที่ต้องการใช้นักจิตวิทยา คือ งานให้คำปรึกษาแนะแนวซึ่งเป็นที่ต้องการในทุก ระดับ และงานสอนวิชาทางจิตวิทยาในระดับมหาวิทยาลัย วิทยาลัย และโรงเรียนในโครงการ คมส. และ คมภ. ซึ่งผู้ปฏิบัติงานให้คำปรึกษาแนะแนว และสอนวิชาทางจิตวิทยานั้นไม่ได้มี เฉพาะนักจิตวิทยา แต่มีบุคลากรอื่น ๆ ด้วย

5) จำนวนนักจิตวิทยาที่ต้องการเพื่อให้คำปรึกษาแนะแนวในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 99 คน วิทยาลัย 171 คน โรงเรียนในโครงการ คมส. และ คมภ. 188 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลส่วนกลาง 1,440 คน โรงเรียน ประถมศึกษาของรัฐบาลส่วนกลาง 291 คน ส่วนจำนวนนักจิตวิทยาที่ต้องการเพื่อสอนวิชาทางจิตวิทยามีในระดับมหาวิทยาลัย 34 คน และในระดับวิทยาลัย 262 คน

in the secondary comprehensive schools project and the developmental project of urban secondary schools 20.22%, in the general secondary schools 6.18%, and in the elementary schools 0.28%. The majority of psychologists with doctoral degrees are working in the universities, and most of the psychologists with masters degrees are working in the universities and colleges. Most of the undergraduate and the other degree psychologists are working in the secondary schools. 2) The over-all percentages of doctoral degree psychologists are 7.58%, master degree psychologists 66.57%, undergraduate psychologists 21.07% and other degree 4.78%. The percentage of psychologists who graduate from abroad were 27.53%, and the percentage of psychologists who graduate within the country were 72.77%. The over-all percentages of psychologists, classified by field of study in educational institutions are educational psychology 34.27%, counseling and guidance 27.81%, developmental psychology 9.55%. other fields of study 34.27% 3) The task performed by psychologists in the educational institutions are counseling and guidance, teaching psychology, teaching, and other miscellaneous duties. 4) The functions requiring the skill of psychologists are (a) counseling and guidance (which was needed at every level of education) (b) teaching psychology in the universities, colleges and in the secondary schools projects. The persons carrying out the counseling and guidance duties as well as teaching psychology were not limited to the specific specialists but included many other personnel. 5) The numbers of psychologists required for counseling and guidance were: 99 persons for the universities, 171 for colleges, 188 for the secondary schools projects, 1440 for the

general secondary schools of the government in the central area,
291 for the elementary schools of the government in the central area.
The number of psychologists needed for teaching psychology in the
universities are 34 persons and in the colleges are 262 persons.

กถิกรรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการวิจัย ตลอดจนให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆในอย่างที่ดีตลอดมา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ในด้านการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยต้องขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือและร่วมมือในการให้ข้อมูล รวมทั้งอาจารย์ เคนเนท ฮอเลย์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขบทความภาษาอังกฤษให้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณแม่ที่ช่วยเป็นกำลังใจให้แก่ข้าพเจ้าจนเป็นผลให้งานการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

อัญชณา เวสารัชช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ค
บทที่	
1. บทนำ	11
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความเป็นมาของการศึกษาจิตวิทยาและการผลิตนักจิตวิทยา	
ในประเทศไทย	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	17
ขอบเขตของการวิจัย	17
ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย	17
คานิยามเฉพาะในการวิจัย	18
2. วิธีดำเนินการวิจัย	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
วิธีดำเนินการวิจัย	21
การวิเคราะห์ข้อมูล	22
การเสนอผลการวิจัย	24
3. ผลการวิจัย	25

บทที่	หน้า
4. การอภิปรายผลการวิจัย	43
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	67
ประวัติการศึกษา	79

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทางสาขาจิตวิทยาจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย	10
2. สถานที่ทำงานของนักจิตวิทยาอเมริกัน	15
3. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับจําแนกตามระดับสถาบันการศึกษา	26
4. จำนวนและวุฒิของนักจิตวิทยาที่ทำงานในสถาบันการศึกษา	27
5. จำนวนนักจิตวิทยาในระดับวุฒิต่าง ๆ ที่ทำงานในสถาบันการศึกษา	28
6. จำนวนนักจิตวิทยาจําแนกตามสาขาวิชา	30
7. งานที่นักจิตวิทยาปฏิบัติในมหาวิทยาลัย	32
8. งานที่นักจิตวิทยาปฏิบัติในวิทยาลัย	33
9. งานที่นักจิตวิทยาปฏิบัติในโรงเรียน คมส. และ คมภ.	34
10. งานที่นักจิตวิทยาปฏิบัติในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป	35
11. จำนวนนักจิตวิทยาการแนะแนวที่ตองการในสถาบันการศึกษา	40
12. จำนวนนักจิตวิทยาที่ตองการเพื่อสอนวิชาทางจิตวิทยาในสถาบันการศึกษา	42

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่	หน้า
1. สาขาต่าง ๆ ของจิตวิทยา	12
2. สถานที่ทำงานของนักจิตวิทยา	13
3. งานของนักจิตวิทยา	13
4. จำนวนนักจิตวิทยาในสถาบันการศึกษา	27
5. จำนวนนักจิตวิทยาในระดับวุฒิต่าง ๆ	29
6. จำนวนนักจิตวิทยาจำแนกตามสาขาวิชา	31
7. ประเภทของผู้ปฏิบัติงานแนะแนวในสถาบันการศึกษา	37
8. ประเภทของผู้สอนวิชาทางจิตวิทยาในสถาบันการศึกษา	38